Gaulak

«We calculate everything»

Address: Gaulak AS
Syrinveien 2
NO-3482 TOFTE
Telephone: (+47) 958 40 225
Email: post@gaulak.no
Website: https://gaulak.no
Bank-account number:1506.40.66924
Register of Business Enterprises: NO 924 888 652

TILKARRINGSØKONOMI – KORT FORTALT

BAKGRUNN

Norge har trolig Europas mest sentraldirigerte offentlige økonomi. Året 2024 hadde offentlig sektor totale utgifter på 1.883 milliarder kr, hvorav 1.133 milliarder kr (60 %) var styrt av staten, mens kommunene hadde 650 milliarder kr (35 %) og fylkenes andel var om lag 100 milliarder kr (5 %). Med en så sentralisert offentlig økonomi medfører det at Storting og Regjering blir en «honning krukke» for ulike foreninger og gode formål.

Gaver som var fradragsberettiget utgjorde i overkant av 5,6 milliarder kroner i 2023. Nesten 918 tusen skatteytere (personer og bedrifter) mottok fradrag dette året gjennom den såkalte skattefradragsordningen.

DAGENS SITUASJON

Det er kjent at mange eks-politikere blir rekruttert til landsdekkende foreninger og ideelle stiftelser. Trolig skyldes dette at de har kontakter på Stortinget og i regjeringsapparatet, som kan sikre statsstøtte til formålet.

Så langt vi vet, er det ingen rikspolitikere som reagerer på dette samrøret. Kanskje fordi politikerne og ansatte i landsdekkende frivillige foreninger lever i en slags symbiose, som innebærer at begge grupper er avhengig av hverandre.

KAFFE LATTE FOLKAN PÅ ARENDALS «VEKA»

Én uke i august hvert år, flyttes samrøret mellom rikspolitikere, toppledere, norske medier, akademia og frivillige organisasjoner til Arendal. Der møtes og mingles «folkan», og fortærer spekepølse med kaffe latte.

Dette samrøret bør politikerne passe seg for. Aktørene som deltar, har nemlig som viktigste mål – å melke staten for penger. Dette kan minne om Bibelens fortelling om «dansen rundt gullkalven» - i form av «dansen rundt statskassa».

Address: Gaulak AS
Syrinveien 2
NO-3482 TOFTE
Telephone: (+47) 958 40 225
Email: post@gaulak.no
Website: https://gaulak.no
Bank-account number:1506.40.66924
Register of Business Enterprises: NO 924 888 652

FRIVILLIG SEKTOR

Det er ingen tvil om at frivillig sektor er samfunnsnyttig virksomhet. Tillitsvalgte lokalt er overhodet ikke delaktig i «Tilkarringsøkonomien». Flertallet har trolig større utgifter enn inntekter av sitt engasjement. Problemadferden ligger hos sentralleddet, som normalt holder til i hovedstaden, og dessuten deltar på Arendals «Veka».

Skal noe nevnes som er av vital betydning for mange lokale foreninger, så er det «Grasrotandelen» fra Norsk Tipping. Penger derifra redder aktivitetene til mange. I 2025 utgjorde dette 879 millioner kroner landet sett under ett. Det beste med denne ordningen er at den ikke stiller noen rapporteringskrav til mottakerne overhodet.

Kan det være en mulighet for at hele Norsk Tippings overskudd blir overført til «Grasrotandelen»? Eliteidretten får nok midler fra sponsorer.

NGO (Non-Governmental Organisation)

Organisasjoner som lever av norske bistandspenger, er en sak helt for seg selv. Dette området må dekkes av en egen pamflett. Jeffrey Epstein-saken viser at myndigheter må være svært forsiktig med å støtte slike organisasjoner.

VÅRT FORSLAG ER Å:

- La privatpersoner eller næringsliv som ønsker å støtte frivillig sektor fortsatt få skattefradrag for beløp man støtter landsdekkende foreninger, trossamfunn eller ideelle stiftelser.
- La øvre grense for beløp eksempelvis være 20 % av bedriftsoverskuddet eller personinntekten. Noe som er en betydelig høyere grense enn i dag.
- La det kun bli politiske partier som får økonomisk støtte av staten. Dette fordi politisk arbeide er en del av Storting og Regjering.
- Innse at noen landsdekkende oppgaver mest samfunnsøkonomisk blir løst av frivillige som sjø- og fjellredningstjenestene og luftambulanse. Dette kan best løses ved at staten lyser ut dette på anbud, og at kontraktlengden for eksempel blir fem år av gangen.

Tofte i Hurum, Norge,
Asgeir Fjølstad

***EN OPPDATERT VERSJON** av teksten kan alltid lastes ned fra: **www.gaulak.no** under menyvalg «Pamfletter».*